

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan po poletne, izjemni nedelje in praznike. — Inserati: do 30 petti & 2 D, do 100 vrst 20 50 p, večji inserati petti vrsta 4 D; novice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek poseben. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravnštvo: Knaličeva ulica štev. 8, pričlje. — Telefon štev. 304.
Uredništvo: Knaličeva ulica štev. 8, I. nadstropje. — Telefon štev. 34.

Poštnina plačana v gotovini.

Naša vojska

Včeraj je Narodna skupščina začela razpravljati o proračunu ministra za vojsko in mornarico. Zanimanje za debato je bilo mnogo večje kakor pri drugih resorih in v zbornici je bilo navzoče tako veliko število poslanec, kakor sicer je, kadar pričakujejo kake posebno važne izjave. Tudi večji del članov vlade z ministrskim predsednikom na čelu je bil ves čas v zbornici.

Razprava je po svoji važnosti to tudi zaslužila. Saj je šlo za resor, ki zahteva daleko največje del proračunskega kreditov, ob enem pa za narodno in državno institucijo, ki je kljub mirovnim in razsodiščnim pogodbam še vedno življenskega pomena za naš obstoj.

Debato je uvedel vojni minister Dušan Trifunović z ekspozicijem, ki je bil gotov najboljši in najbolj stvaren, kar smo jih slišali med proračunsko debato. Minister je storil vse, da bi podal jasno in pregledno sliko o naši narodni obrambi, o njej cilju in pomenu. Govoril je z dobrodejno odkritostrostjo in stvarnostjo, ne da bi se po nepotrebni skrival za meglene splošne izjave.

Ministrov govor je bil v veliki meri namenjen tudi inozemstvu, kjer smo žal le preveč razkrizani kot zakrnjeni militaristi. Eksposa g. Trifunovića je na številkah in primerah z drugimi državami pokazal, da nam delajo v tem kričivo. Naš vojni proračun je manjši, kakor so proračuni drugih držav, ki morajo vzdrževati stalno vojsko. Res je klub temu ogromen, a minister je pravilno opozoril na to, da gre le del te nadvremenskega vstopa za redne izdatke, vse drugo pa za izredne, ki pa jih danes ni mogoče kriti s posojili, kakor bi bilo to pravilno. Srbska vojska je v sedemletnih bojih izgubila vse; na novo se moramo zdaj oborožiti, na novo oskrbiti z obliko in municio. Ko bo enkrat popravljeno uničenje svetovne vojne, bomo lahko tudi naš vojni proračun znatno znižali, ne da bi s tem ogrožali našo varnost.

Seveda vemo vsi, da tudi v naši armadi že ni vse idealno in da bi bilo lahko martsikaj bolje. Zlasti je nujno potrebno, da se uredi mnogo bolj racionalno gospodarsko poslovanje v armadi. Minister sam je moral priznati, da se v tem pogledu mnogo greši in da iznemčemo radi tega po nepotrebni velike vstopne denarje. Pametna kritika mora pristiskati in pomagati, da se ti nedostatki odpravijo.

Da je položaj v naši armadi že neprimereno boljši, kakor je bil, je pokazala tudi debata sama. Vsi se še spominjam očitkov, ki so še nedavno padali na razmere v vojski. Bili so le deloma upravičeni, a še ta del je dajal dovolj gradiva za napade. Danes so ti skoraj popolnoma prenehali; armadno vodstvo je z energijo doseglo, da je naredilo red, in vojaška služba za mlade fante ni več bav-bav. Poslanci naj zahtevajo od vojne uprave, da z izčiščevanjem in s sanacijo nadaljujejo in jo izvede tudi v drugem oziru, kjer sta še potrebeni.

Ko bo dosegnoščeno, to, da naša vojska res lahko ponos vsakega državljanja. Sprijaznil se bo že njo tudi davkopalcev, aško bo imel zavest, da gospodarje v armadi z njegovim denarjem z isto vestnostjo in skrbnostjo, s kakršno ga mora zbirati on, da zmore davke. Jin ti bodo lahko znatno nižji, ne da bi bila armada radi tega kaj prikrajšana.

NAŠE POSOJILLO V BELGIJI

Beograd, 11. marca. Beogradski listi objavljajo po informacijah v finančnem ministrstvu poročila, da prično sedaj po povratku dr. Stojadinovića v finančnem ministrstvu proučevati tri ponudbe belgijskih bank, ki so pripravljene dati naši državi posojilo v znesku poldruge milijarde Din. To posojilo bi se imelo vporabiti izključno za zgradbo jadranske železnice, odnosno proge Šabac—Tuzla—Sarajevo—Split.

KONGRES VELENEMCEV NA DUNAJU

Danaj, 11. marca. Danes dopoldne je bil otvoren kongres velenemških organizacij, katerega se udeležujejo poleg avstrijskih delegatov tudi mnogoštevilni delegati iz Nemčije. Na kongres je prišlo več sto delegatov velenemških visokošolskih organizacij. Na dnevnem redu kongresa so pred vsem problem velike nemške države v Srednji Evropi, državopopravno stališče Nemčije v nasledstvenih državah, vprašanje narodnih manjšin in končno propagacija velenemških organizacij za priključitev Avstrije k Nemčiji. Kongresa se udeležujejo tudi nekateri Nemci iz Jugoslavije.

Locurnske pogodbe v Srednji Evropi

Važne izjave ministra dr. Ninčića novinarjem v Ženevi. — Po vzoru češko-avstrijske se sklenijo razsodiščne pogodbe tudi med drugimi državami.

— Ženeva, 11. marca. Zunanjji minister dr. Ninčić je včeraj sprejel zastopnike tiska. V razgovoru z njimi je med drugim omenjal pomen avstrijsko-češkoslovaške razsodiščne pogodbe. Povdarjal je:

Podpis razsodiščne pogodbe med Avstrijo in Češkoslovaško otvarja nove perspektive za Srednjo Evropo. To pogodbo je smatral kot donoljno locurnski pogodb oz. kot realizacijo locurnske sporazuma. Mi smo odičeni kreniti ista pota kakor Češkoslovaška in Avstrija. V tem oziru sem se že posvetoval z zveznim kancelarjem g. dr. Ramekom in upam, da dosežemo ravno iste cilje, da se ekrepijo naši odnosi in s tem zajamči mir v Evropi.

Zaljubog je Madžarska ponarejalska zadržala zaključek srednjeevropske locurnske pogodbe. Mi skušamo uresničiti locurnski sporazum na Balkanu. Pričeli smo z izvedbo naših balkanskih načrtov. Tudi pozajmanja z g. Mussoliniom v Rimu in g. Briandom v Parizu so se vodila v duhu locurnske sporazuma.

— Praga, 11. marca. Ženevski dopisnik «Prager Presse» objavlja daljši razgovor z zunanjim ministrom dr. Ninčićem. Razgovor se nanaša v prvi vrsti na podpis razsodiščne pogodbe, sklenjene med Češkoslovaško in Avstrijo. Dr. Ninčić tu ponovno, kakor

napram ostalim novinarjem, povdarja, da otvarja ta pogodba nove perspektive za Srednjo Evropo in za oživotovanje locurnskega sporazuma. Odičeni smo, da gremo tudi mi ista pota. Upam, da dosežemo, kar so pokazali razgovori z g. dr. Ramekom, take rezultate, ki bodo zagotovili dobre odnose sosedstva. Na žalost je madžarska ponarejalska afera zadrla sklenitev srednjeevropskega Locurna na širi podlagi.

Na Balkanu hočemo začeti z izvedbo novih načrtov. Razgovori z g. Ramekom so dali zadovoljstvo rezultatu. V teh razgovorih je bilo ugotovljeno, da so medsebojni odnosi Južnoslovavie in Grške prijateljski in da na obeli strani obstaja živo stremljenje za kooperacijo miru na Balkanu.

Z Bolgarsko smo pripravljeni pričeti pogajanja, čim bodo to splošne prilike dovoljevale.

V vprašanju razširjenja Sveta Društva narodov bomo podpirali na plenarni seji stremljenja in želje Poljske in Španke. Sestava Sveta ima odgovarjati razvoju Društva narodov in sistemski zastopstva regionalnih interesov in skupin. Vsaki državi je potreben v Svetu zastopnik prijateljske države, kakor n. pr. zastopa Jugoslavijo in Romunijo Češkoslovaška.

Ninčić o priključitvi Avstrije k Nemčiji
Avstrijsko vprašanje je v mirovnih pogodbah definitivno rešeno.
— Avstrija je zmožna življenja in trpi le na splošni evropski krizi.

— Dunaj, 11. marca. Dunajski listi pričevajo obširne intervje svojih ženskih poročevalcev z zunanjim ministrom dr. Ninčićem o vseh v Ženevi sedaj aktualnih mednarodno-političnih problemih, zlasti o avstrijskem priključitvenem vprašanju, obenem pa tudi razgovore z državnim kancelarjem dr. Ramekom o jugoslovensko - italijanski pogodbi, ki bi bila naperjena proti Avstriji. Dr. Ninčić je izjavil dunajskim poročevalcem v Ženevi glede priključitvenega vprašanja:

Dunaj je zame prijazno mesto. Interesram se tudi za dunajski tisk. Kar se tiče priključitve Avstrije Nemčiji, populomoga soglasja z Briandom, da je to vprašanje z mirovnimi pogodbami rešeno. Na tem se ne more nič spremeniči! Samostojna Avstrija je brezpopolno življenja zmožna. Avstrijska kriza ni nikaka specifično avstrijska bolezna, marveč le del svetovne krize. Avstričci jo občutijo močnejše, ker je mir ustvaril novo Avstrijo in ta nova slaba država je bila naravno po svetovni

krizi bolj prizadeta. Kraljevina SHS je bila prva med državami, ki je sklenila z avstrijsko republiko ugodno trgovsko pogodbo. Naš gospodarski odnosi do Avstrije so prijateljski. Gospodarska bodočnost Avstrije je v donavski kotlini.

Ženevski dopisnik dunajske »Die Stunde« pričuje vsebinsko razgovora s kancelarjem dr. Ramekom. Glede svojega poseta pri jugoslovenskem zunanjemu ministru je dr. Ramek izjavil, da mu je dr. Ninčić dai zagotovila, da še pri rimskih posvetovanih za sporazum v jadranskem in balkanskem problemu, ne pa za pogodbo, ki bi bila naperjena proti Avstriji. Kakor da je zatrjujejo, nista zunanj minister dr. Ninčić in kancelar dr. Ramek razpravljala o priključitvi Avstrije Nemčiji odnosno o zadevnem stališču Jugoslavije proti priključitvi, pač pa je dr. Ninčić odločno dementiral vsa alarmantna poročila, ki se nanašajo na njegov poset v Rimu.

Razbita seja praškega senata

Vihar povodom interpelacije o praški eksploziji. — Senatorji, ročne granate in policijski pendrek.

Minister Stříbrny proti senatorju Skaliku: »Za vas niso te granate! Vam je potreben policijski pendrek!«

V zbornici je nastal katastrofalni eksplosivni kaznilec. Isto so zahvalili tudi ostali govorniki. Minister za narodno bramo Stříbrny je najprej podal kratko poročilo, kako je nastala katastrofa, ter zagotovil, da se bodo krivci po končni preklicili.

Minister Stříbrny je nato izjavil: »Ne preklici, ker nimam nič preklicati! Tudi jaz sem član narodne skupštine in ne dovoljujem, da bi me kdaj žalil! Z izjavo policijski pendrek sem hotel le označiti, da skribi za red v republiki policija, ne pa vojaški.«

Opozicija je nadaljevala s kravali in je bila končno seja prekinjena.

NAPREDOVANJE REZERVNIH OFICIRJEV

— Beograd, 11. marca. Po informacijah vaškega dopisnika se v vojnem ministrstvu pripravlja velik ukaz o napredovanju rezervnih oficirjev.

— Beograd, 11. marca. Kralj Aleksander je srečel sprejet v dališi avdijenci predsednika Udrženja rezervnih oficirjev in bojevnikov g. Radoslavjevića.

Proračunska debata se nadaljuje

Opozicija zahteva obširen ekspozitiv zunanjega ministra. — Proračun vojnega ministrstva sprejet. — Debata o slabem položaju cest in potov v državi, zlasti v Sloveniji. — Ministrske plače.

— Beograd, 11. marca. Danes dopoldne pred skupščinsko sejo so se sestali načelniki treh opozicionalnih strank Ljuba Davidović, dr. Spahija in dr. Korošec. Razpravljali so o nadaljnji taktiki opozicije v proračunske razpravi. Konstatirali so, da so zadnje dneve dozidili vrlo važni mednarodni dogodki, ki bodo imeli značajni vpliv na razvoj situacije v Evropi. V komunikaciju naglašajo voditelji, da se mora z ozirom na mednarodno - politične dogodke voditi razprava o proračunu zunanjega ministrstva v narodni skupščini z vso potrebnim obširnostjo. Z ozirom na potovanje zunanjega ministra v Rim in v Pariz ter z ozirom na velike dogodke je potrebna prisotnost dr. Ninčića v skupščini, da poda izcrpno poročilo o mednarodnem položaju naše države. Glede amandmanov, ki jih je predložila vladna v proračunu, stoji oponozicija na stališču, da se oni ne morejo vstaviti v proračun brez razprave ter mora vladu te amandmane skupščini predložiti na podlagi zakona o izrednih in naknadnih kreditih.

— Beograd, 11. marca. Po stvari in merni debati je sčoči narodna skupščina z večino glasov sprejela proračun ministrstva vojne in mornarice. Vlada je poslagala na ta proračun največjo važnost, zato so bili vsi ministri s Paličem na čelu ves čas v skupščini. V narodni skupščini priponimajo, da so krediti za mornarico prenizki, ker je treba popolnoma na novo modernizirati našo mornarico, ki mora braniti 600 km dolgo obrežje od Sušaka do Bojane.

Danes ob 9.30 dopoldne se je pričela razprava o proračunu ministrstva za javna dela. Zamisljeno je, da minister javnih del Nikola Uzunović ni podal nikakoga ekspozija kot uvod v razpravo.

VIŠINA NAŠEGA DOLGA V AMERIKI

Beograd, 11. marca. Finančni minister dr. Stojadinović je izjavil zastopnikom inozemskega tiska, da je jugoslovenska delegacija v Washingtonu dosegla sporazum glede določitve našega dolga Ameriki in glede načina izplačila tega dolga. Dolg se je določil na 62 milijonov 850.000 dolarjev. Obresti so se znašale od 4 1/4 % na 3 % za čas od 1922. do 1925. Amortizacija dolga se ima izvršiti v 62 letih.

Dolenjski Čaruga

Vesti o aretaciji slovitega dolenjskega Čaruka Ivana Jeketa so se blisko privzemale po vsem Posavju in po Dolenjskem.

Na kolodvoru v Rajhenburgu, ko je orožniška eskorta vodila Jeketa vključenega v zapore novomeškega okrožnega sodišča, se je zbrala ogromna množica domačega in okoliškega prebivalstva. Za eskorto se je formiral do kolodvora pravi sprevod. Kmetje so v svojem ogorčenju hoteli Ivana Jeketa celo linčili.

Koliko čločinov je Ivan Jekel izvršil, še popolnoma dognano. Jekel ima na vesti tri rope in ničmanj kakor 16 vlomov.

Gotovo pa se število zločinov tekoma preiskave še pomnožilo.

Kakor smo že včeraj omenili, se je aretacija razbojnika in telovaj izvršila z največimi napori in obenem z veliko opreznostjo od strani orožnikov, ki so imeli predvsem nalog, da dobre dolenjskega Čaruga živega v roke. Hih delavca Jenka v Raščajnu stoji bolj na samem. Ivan Jekel je bil vedno pripravljen na trenutek, ko se bo moral spogledati iz oči v oči z orožniki in zato je bil dobro oborožen. Sam si je skonstruiral posebno bombo. Večjo steklenco je napolnil z eksplozivnimi snovmi. Obenem se je Jekel obrožil s samokresom in s sekire. Ko so orožniki stopili v sobo, je Jekel najprej streljal, potem pa je vrgel v sredo sobe steklenco. Steklonica je eksplodirala in povzročila v sobi silen dim. Jekel je na ta način računal, da bo pebegnil vsel zbenosti orožnikov iz hiše, kar so mu pa orožniki preprečili.

Eskorta štirih orožnikov je prepeljala dolenjskega Čaruga z njegovo ljublico in z zakonskim Jenko včeraj v zapore novomeškega sodišča. Ljubica, 22letna Julijana Vrabec, je prav pričakovala dekle. Ivan Jekel je v zapori popolnoma miren. Do danes je ni vkovani, pač pa je pod močno stražo.

Kazensko preiskavo proti Jeketu vodi okrožno sodišče v Novem mestu. — Curih, 11. marca. Borza: Beograd 9.155, Pariz 18.85, London 25.2525, Newyork 51.930, Milan 22.750-22.870, Dunaj 13.5225-13.5625, Dunaj 800.30-804.30. — Valute: dolar 56.15-56.45, Hra 226.65-2

Notranjepolitične nepriznane v drugih državah

Borba za «Fürstenabfindung» v Nemčiji. — Permanentna vladna kriza v Holandiji. — Madžarski grotje med seboj.

Nemško javnost razburja zadnje tedne takozvana »Fürstenabfindung«, t. i. vprašanje odravnine bivšim nemškim vladarjem za njihova posestva v Nemčiji. Z duhom demokratične ustawe današnje Nemčije je nezdržljivo, da bi ti, nekaj tako mogočni gospodje obdržali še tudi naprej svoje ogromne latifundije, ki so jih imeli križem Nemčije. To tem manj, ker je ogromna večina tega premoženja bila pravzaprav tudi poprej državna last in so jo knezi sami upravljali, kakor upravlja n. pr. pri nas župnik župniško posestvo. Bivši kralji, knezi, veliki vojvode in karor so se že imenovali stari nemški suvereni, na zahteve ali povračilo vseh teh posestev ali odškodnino, ki bi odgovarjala njihovi faktični vrednosti. Odbili so vse kompromisne predloge vlade, ki je bila pripravljena plačati odškodnino, še vedno dovoli veliko, da bi vse knežje familije lahko živele razkošno in brezkrbo vč generacij.

Nepopustljivost bivših suverenov s cesarjem Viljemom na čelu je izvala med nemškim prebivalstvom veliko ogroženje in umetno reakcijo. Socijalisti so prvi nastopili z zahtevo, naj se premoženje bivših vladarskih rodbin kratkomalo zapleni in se kažejo neizplača nikaka odškodnina. Ker je vladata ta predlog odklonila, so socialisti v smislu ustawe zahtevali referendum, ki ljudsko glasovanje. Njihova zahteva je bila zadostno podprtia in tako se bo moralno glasovanje vršiti. Ravnio te dni se vpisujejo volilci, ki se hočejo referenda udeležiti. Oficijelno se socialisti domišljajo, da bodo nobena druga stranka, a stranke sredine, se tudi proti niso

Seidlov večer v Novem mestu

Iz Novega mesta nam poročajo: Povodom 70letnice rojstva vladnega svetnika in profesorja v pokolu Ferdinandu Seidlju so senci jubilarju na čast pripredila »Seidlov večer« vse novomeška napredna in kulturna društva v gostilni Windischer v Kandiji. Slavnostnega večera, ki je bil prav prisoten in intim, se so udeležili tudi odpolanči zunanjih kulturnih in znanstvenih korporacij, tako za »Almo mater labacensis« prorektor dr. Hinterlechner, kot zastopnik velikega župana dr. Baltiča, načelnik prosvetnega oddelka prof. dr. Luncar, za Muzejsko društvo prof. dr. Polet in za Geografsko društvo prof. dr. Bohinc. Večera so se v častnem številu udeležila vse tukajšnja napredna in kulturna društva. Navzoč so bili dalej novomeški župan dr. Režek, sreski poglavar Raiko Svetek in zastopniki okrožnega sodišča sodni svetniki Kožina, Kuder in Romih. Gimnazialski ravnatelj dr. Škerl je otvoril vrata napitnic in zdravice na čast jubilarja. Izročil je obenem profesorju Seidlu krasno umetniško plaketo. Geografsko društvo pa je podarilo krasno vezane izvede slavjenčevih del. V govoru, polem priravnega humorja, se je slavljence Zahvalil za zdravice in čestitke. Prof. Ferdinand Seidl je prejel z Dunajem in z ostalih kulturnih centrov naše domovine od posamnih znanstvenih korporacij brzojavne oziroma pismene čestitke.

Metlika dobi nov vodoved

Iz Metlike nam piše prijatelj našega lista:

Zivimo v času, ko se vse povsod dela v prospeh higiene. Da je za zdravje prebivalstva dobra pitna voda tudi važen faktor, je že splošno znana resnica. In z bogog tega si hočemo tudi metliški meščanje preskrbiti vodoved. Pri tukajšnjem neusahljivem studencu Obrhu se boste zgradili poslopje, v katerem bo dizolv motor gnal vodo po železni cehi v nabiralnik, ki bo v majhni dolžini od studanca stal v pobočju gore Venlice približno 60 metrov višje od mesta, tako da bodo vse hiše lahko dobile vodo. V imenovanem poslopu ob viru bo naprava, v kateri se bo voda namenjena v nabiralnik, filtrirala.

Motor bo imel dvojno nalogo. Ponednevi bo polnil rezervoar, ponoc bo pa

V Splitu je 9. t. m. bil zaključen pokrajinski zbor Jugoslovenske Matice. Zbora so se udeležili delegati iz celotne Dalmacije ter delegati iz Ljubljane in Zagreba. Zbor je soglasno in z navdušenjem sprejel dve važni rezoluciji, katerih ena se nanaša na nekulturno postopanje Italijanov napram našim rojakom in druga na otvoritev državnih zastopstev v Ameriki in v Avstraliji.

Prva rezolucija naglaša: Jugoslovenska Matica dviga povodom svojega pokrajinskega zobra v Splitu z ozirom na težko in brezpravno stanje našega življa pod Italijo protest proti vsem nekulturnim krivicam, ki se gode našemu tamjanemu narodu. Narod kraljevine SHS izjavlja, da ne pozabi svojih zasluženih bratov, ker nobena jema ne more izbrisati kulturnega, narodnega, jezikovnega in krvnega sorodstva. Krivice povzročene enemu delu naroda so povzročene celemu narodu.

Jugosloveni v svoji svobodni domovini zahtevajo od svojih javnih odgovornih zastopnikov, da se z vso svojo odločnostjo zavzamejo za vse pravice zasluženih bratov v Italiji in to

navodilih. Po vseh štirih je splezala do bližnje skale.

— Zdaj pa vrv! — je zaklicala mladencičema. Toda Francis se je bil ta čas že tako pogreznil, da ni mogel odvezati vrv, ki je bila ovita okrog pasu. Pomagal mu jo je odviti Henry, ki se mu je naposled posrečilo vreči Leoncii konec vrvki.

Ujela ga je in potegnila vrv k sebi. Hitro je privedala en konec za skalo. Henry je na vso moč vlekel za drugi konec vrv, kljub temu se je pa vedno bolj pogrezel. Pesek se je kopčil in ga zasipal od zadaj. Tedaj je Leoncie zaklicala: — Nikar ne vlecite! Izmisnila sem si drug načrt. — Splezala je na skalo, vrgla vrv čez vejo bližnjega dreves in napravila zanko. Zanko je nataknila na debel kamen in ga s kolom prevrnila, da se je zatrkljal nazvdol. Ta primitivna naprava je Henryja rešila. Kakor bi trenil z očesom, ga je potegnila iz peska in vrgla na trdnata flia.

— Ta je pa dobra! Bravo, Leoncie! Cestitam! — se je zasmajal Francis.

Ko sta vrgla potem Francisu drugi konec vrv, se je videla iz peska samo že njegova glava in ramena. Ko je na stal kmalu tudi on na trdnih tleh in začupal valovečemu pesku s pestjo, sta se mu pridružila tudi Leoncie in Henry in vsi trije so se začeli norčevati iz peščenega jarka. Smejali so se

v kulturnem, političnem in gospodarskem pravcu.

Pravi sporazum med jugoslovenskim in italijanskim narodom bo mogoč šele takrat, ko bo Italija postopala našim našim bratom takoj, kakor je to spodobno proslavljeni in napredni državi.

Druga rezolucija zahteva od zunanjega ministristva, da se sedanjem generalom konzulat v glavnem mestu republike Argentini Buenos Airesu povzdigne v poslanilstvo in da se povsod v vseh mestih Argentine, Urugvaja, Čileja, Peruja, Bolivije in Avstralije, kjer se nahajajo naše kolonije, ustavne konzulati, ki bodo dostojno in častno zastopali našo državo in uspešno ščitili interese naših izseljencev.

Konference balkanskih strokovnih organizacij

Mednarodna zveza strokovnih organizacij v Amsterdamu nam sporoča, da se vrši 9. in 10. aprila t. l. v Sofiji konferenca strokovnih organizacij v balkanskih državah.

Kot sklicatelj konference nastopa mednarodna zveza v Amsterdamu. Konferenca bo razpravljala o načinu pojačanja strokovnega pokreta v poenotih balkanskih državah in o izložitvi eventuelnih obstoječih in bodočih zaprek.

Konference se udeleže zastopniki strokovnih organizacij Jugoslavije, Rumunije, Grčije in Bolgarije, kakor tudi odpodnanci Mednarodne zvezve v Amsterdamu. Razprave bodo javne, za časopisje so rezervirana poročila v slovenščini. Mednarodna zveza izda še posebne informacijske spise o namenu te balkanske konference.

Ker je iz gornjega razvidno, da se seznamejo le organizacije, ki stojijo na stališču amsterdamskega kongresa, je pričakovati, da bo konferenca podkrepila tiste socijalistične struje na balkanskih državah, ki so za pozitivno socialno in strokovno delo proti prevratnim mahinacijam komunizma.

O poteku konference, ki bo morda odločilnega pomena, da se na Balkanu razvije trezno socialistično gibanje in da se za vselej odpravijo komunistični izroki, bomo še poročali.

Danes izborni izbran program.

Buster Keaton

v brilljanti komediji «SMOLA», kjer ne pridez iz smeha.

Kot glavna točka pa je krasna zakonska drama

„Moška nevestoba“

• najboljši filmski zvezdniki: Konrad Nagel, Paulina Fredericks in John Gilbert ter Aileen Pringle,

oba znana iz filma »Silvestrova noč razuzanega kneza«.

Predstave 3., 5., 6., 8. in 9. ur.

«Kino Ideal.»

Brazilijski in Društvo narodov

Med državami, ki zahtevajo povodno vstopa Nemčije stalno mesto v svetu Društva narodov, je tudi Brazilija, največja republika Južne Amerike. Kot taka bi si rada priborila nekako vodstvo južnoameriških držav in upira na tudi svojo zahtevo po stalnem sedežu v svetu Društva narodov. Zanimivo pa je, da so jo ravno južnoameriške države same postavile na codilu in celo naravnost protestirajo proti njeni zahtevi. Večina južnoameriških republik podpira namreč Španijo, če da bi nismo smatrali tudi za svojo zastopnico v vrohovi ženevski eksekutivi.

Nedavno je dobila Brazilija novoga državnega poglavarja v osebi Luiza Washingtona, ki je bil kot vodja konzervativne stranke izvoljen za predsednika republike. Luiz Washington je že razmeroma mlad, baje zelo energičen in ambiciozen politik, ki se tudi osebno zavzema na vso moč za to, da bi bila Brazilija sprejeta v svet Društva narodov in s tem indirektno priznana za velesilo. Kako vse kaže, za enkrat iz te moke ne bo kruha.

— Večji mornar! — v drugi zasedbi.

Včeraj sem poslušal »Večnega mornara« v zasedbi Holodkov (Holandec), Rumpell (Dalmat), Knitti (Erik) in Zaludova (Senta).

Holodkov sodeluje v obeh zasedbah enako

močno in z velikim umetniškim uspehom.

Rumpell mi zlasti ugaja v drugem aktu s svojo premišljeno igro in zares vzornim petjem.

Spominjam se, da sta Dalanda z Rumplom v Trstu pred vojno skupaj študirala in tem, da je to ena izmed njegovih najmlajših vlog. Knitti je bil včeraj glasovno dokaj dobro razpoložen. Zaludova pa je prav odlična Senta. »Večni mornar« dela v obeh zasedbah čast naši operi in njegova privlačna sila napolni vsakikrat gledališče popolnoma.

— Čeprav je bil pripeljal s tržaškim brzovlakom, noseč s seboj velik kovček.

Zato je vzbujal pozornost agenta. Na policiji so kovček odpri. Na dan so prišle cele kopice finega italijanskega blaga.

V kovčagu je bilo med drugim 216 lepih svilenih

knipk, 15 svilenih kombinéz, okoli 200 parov svilenih, volnenih in flor-nogavic, razno spodnje perilo in druge potrebuščine.

Vse blago je na policiji sortiralo, registriralo in prestelo, potem pa se izroči glavnemu carinarniku v Ljubljani. Pirnat je pri začasničevanju zanimal, da bi blago vtipotal, vendar ni imel pri sebi nikakega izkaza, odnosno potrdila, da je blago ocenjeno. Policia izreci Pirnat po končani preiskavi carinski oblasti v nadaljnje postopanje. Moža zadene občutna kazen.

— Čeprav je bil pripeljal s tržaškim

brzovlakom, noseč s seboj velik kovček.

Zato je vzbujal pozornost agenta. Na policiji so kovček odpri. Na dan so prišle cele kopice finega italijanskega blaga.

V kovčagu je bilo med drugim 216 lepih svilenih

knipk, 15 svilenih kombinéz, okoli 200 parov svilenih, volnenih in flor-nogavic, razno spodnje perilo in druge potrebuščine.

Vse blago je na policiji sortiralo, registriralo in prestelo, potem pa se izroči glavnemu carinarniku v Ljubljani. Pirnat je pri začasničevanju zanimal, da bi blago vtipotal, vendar ni imel pri sebi nikakega izkaza, odnosno potrdila, da je blago ocenjeno. Policia izreci Pirnat po končani preiskavi carinski oblasti v nadaljnje postopanje. Moža zadene občutna kazen.

— Čeprav je bil pripeljal s tržaškim

brzovlakom, noseč s seboj velik kovček.

Zato je vzbujal pozornost agenta. Na policiji so kovček odpri. Na dan so prišle cele kopice finega italijanskega blaga.

V kovčagu je bilo med drugim 216 lepih svilenih

knipk, 15 svilenih kombinéz, okoli 200 parov svilenih, volnenih in flor-nogavic, razno spodnje perilo in druge potrebuščine.

Vse blago je na policiji sortiralo, registriralo in prestelo, potem pa se izroči glavnemu carinarniku v Ljubljani. Pirnat je pri začasničevanju zanimal, da bi blago vtipotal, vendar ni imel pri sebi nikakega izkaza, odnosno potrdila, da je blago ocenjeno. Policia izreci Pirnat po končani preiskavi carinski oblasti v nadaljnje postopanje. Moža zadene občutna kazen.

— Čeprav je bil pripeljal s tržaškim

brzovlakom, noseč s seboj velik kovček.

Zato je vzbujal pozornost agenta. Na policiji so kovček odpri. Na dan so prišle cele kopice finega italijanskega blaga.

V kovčagu je bilo med drugim 216 lepih svilenih

knipk, 15 svilenih kombinéz, okoli 200 parov svilenih, volnenih in flor-nogavic, razno spodnje perilo in druge potrebuščine.

Vse blago je na policiji sortiralo, registriralo in prestelo, potem pa se izroči glavnemu carinarniku v Ljubljani. Pirnat je pri začasničevanju zanimal, da bi blago vtipotal, vendar ni imel pri sebi nikakega izkaza, odnosno potrdila, da je blago ocenjeno. Policia izreci Pirnat po končani preiskavi carinski oblasti v nadaljnje postopanje. Moža zadene občutna kazen.

— Čeprav je bil pripeljal s tržaškim

brzovlakom, noseč s seboj velik kovček.

Zato je vzbujal pozornost agenta. Na policiji so kovček odpri. Na dan so prišle cele kopice finega italijanskega blaga.

V kovčagu je bilo med drugim 216 lepih svilenih

knipk, 15 svilenih kombinéz, okoli 200 parov svilenih, volnenih in flor-nogavic, razno spodnje perilo in druge potrebuščine.

Vse blago je na policiji sortiralo, registriralo in prestelo, potem pa se izroči glavnemu carinarniku v Ljubljani. Pirnat je pri začasničevanju zanimal, da bi blago vtipotal, vendar ni imel pri

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 11. marca 1926.

Vsem cenjenim naročnikom, katerim je potekla naročnina, smo koncem meseca priložili poštne položnice ter jih vladno naprošamo, da blagovolio naročnino z eventualnim zaostankom čimpreje poravnati. — Zamudniki povzročajo upravi samo nepotrebne stroške in delo. Uprava »Slovenskega Naroda».

Imenovanje generalstabskih oficirjev. V generalni štati so sprejeti slednji višji oficirji: artillerijski polkovnik Dragoslav Mijošavljević, Milan Damjanović in Dragutin Pavlović, pešadijska podpolkovnika Radivoj Janković in Todor Miličević, ing. podpolkovnik Georgije Glišić, artillerijski major Petković in pešadijski majorji: Miroslav Ševič, Vladimir Ravnik, Dragoljub Mihajlović, Žarko Varetić in Milan Janković.

— **Zastopnik Slovencija v Narodni baniki.** Na občnem zboru Narodne banke dne 7. t. m. je bil izvoljen v upravni odbor za dobrošir let kot zastopnik Slovencija predsednik Ljubljanske kreditne banke dr. Karel Triller.

Spremembe v sodni službi. Imenovani so: za sodnika pri okraju sodišč v Ormožu dr. Lovro Lipič, za sodnika v področju višjega deželnega sodišča v Ljubljani ter istočasno za sodnika podenica izbrana avokantka Fran Stefancosa in Janko Miler; vpokojeni so pisarniški oficirji pri okraju sodišč v Trebnjem Alojz Stöger, izvršni uradnik pri okrožnem sodišču v Novem mestu Josip Obrež in vodja zemljiške knjige pri okrožnem sodišču v Celju Ivan Leks.

— **Iz policijske službe.** V višjo skupino je pomaknjen policijski komisar v Ljubljani Stanko Kos.

— **Iz našega državljanstva je izstopil** zobotnik Juh Rich, rodom iz Maribora.

— **Praksa inženjerja in arhitekta v naši državi** je dovoljena inž. Adolfu Baumelju iz Ljubljane.

— **Trboveljske redukcije.** Te dni se je mudila v Ljubljani in Trbovljah komisija, ki jo je poslalo ministrstvo za šume in rudnike, da preleže očitke naše javnosti napram TPD radi znanih nesocijalnih odredb, ki so razburile vse prebivalstvo Slovenije. Kaj te komisija sklenila, seveda ni znano, bojimo pa se, da bo efekt isti, kakor pri vseh dosedanjih komisijah. Trboveljska ima v Beogradu žal tako intimne zveze, da se komisiji prav malo boji. To je pokazala tudi sedaj na naravnost izjavljajoč način, ko je ravno v dih komisijski preiskave izvedla že poprej napovedane redukcije rudarskih pretemkov. Slovenska javnost bo morala zato voditi borbo še dalje. Prej ali sicer pa pride tudi za gospode od TPD čas obražanja, ker tudi današnja vlada ne bo večna.

— **Pred izenačenjem zakonodaje.** V pravosodnem ministrstvu pripravljata posebna komisija nov projekt meničnega in čekovnega zakona. V komisiji je med drugimi strokovnjaki tudi profesor ljubljanske univerze dr. Milan Škerl. V interesu izenačenja naše zakonodaje je pravosodni minister predložil Narodni skupščini načrt kazenskega zakona in državljanskega zakonika. Ti načrti pridejo na dnevnii red najbrž po zakonu v občinah.

— **Zahteve rezervnih oficirjev.** Udržujejo rezervnih oficirjev je poslalo vsem ministrom spomenico, v kateri zahteva, naj viada pri redukciji uradnikov v pustevu zasluge borcev za domovino, ki bi imeli biti reducirani samo v skrajnem slučaju.

— **Akcija obrtnikov.** Obrtniki se nameščajo obnrti na pravosodnega ministra s prošnjo, naj prepove prodajo predmetov, ki jih izdelujejo kaznjenci po državnih kaznilih.

— **Policija v gledališču.** V torek zvečer so vprizorili v Beogradu zopet znano delo »Mnogaja leta«. Ker se je po mestu govorilo, da namevera beogradska trgovska omladina prepreči vprizoritev, je zasedla gledališče policija. Do izgredov pa ni prišlo.

— **Predsednik Saveza invalidov SHS v Pragi.** Predsednik Saveza invalidov SHS in urednik »Politike« polkovnik Lazarević je posestil v torek v spremstvu inspektorja naših vojaških grobov v ČSR Corčanima oljansko vojaško pokopališče v Pragi. Na grobove češkoslovaških legijonarjev in srbskih vojakov je položil krasen šopek.

— **Nemški dijaki v Beogradu.** Skupina nemških visokošolcev iz Monakovega, Jene in Lipskega pod vodstvom vseučiliškega profesorja dr. Strauba je priredila študijsko potovanje po Balkanu. Nemški visokošolci so včeraj prispevali v Beograd, kjer so jih na kolodvoru prisrčno sprejeli in pozdravili beogradski akademiki. Nemški dijaki so si včeraj ogledali mesto in njega zanimivosti. Njih na časi je bila slavnostna predstava v Narodnem gledališču. Nemški visokošolci ostanejo v Beogradu do sobote, na kar odpotujejo v Sofiju, Carigrad in Smirno. Po izbruhu vojne le to prvi posem nemških visokošolcev v naši prestolici.

— **Naše reparacije za leto 1926.** Po počitih iz Parizija je generalni agent za reparacijska plačila nakazal v februarju 1926 udeleženim državam sveto 27.872.564 zlatih mark. Zavezničkom je nakazanih nad 88 milijonov, kraljevin SHS pa 2.500.152 zlatih mark.

— **Otroško zabavisko na Korčuli.** Pravosodno ministrstvo je sklenilo zgraditi v Blatu na otoku Korčuli otroško zabavisko.

Plastiras v Skoplju. Polkovnik Plastiras je vedno biva v Skoplju, toda pod strojnim nadzorstvom. Svobodno se giblje po mestu, toda spremjam ga detektivji in orožniki. Plastiras je zadnje dni večkrat posetil večka zupana.

— **Zopet škama.** Solkanski sportni klub »Volga« je prejel od goriske policijske oblasti poziv, da izpremeni svoje ime. Hudomušni solkanski sportniki predlagajo, naj se ime izpremeni v »Olgo«, torej v »Volgo brez v.«.

— **Prodaja taksnih vrednot.** Finančna delegacija objavlja, da v Uradnem listu št. 24 izdže »izkaz o uspehu prodaje taksnih vrednot« v letih 1924 in 1925.

— **Iz Guštanja nam počaščo:** Krajevni odbor Rdečega kriza v Guštanju je nabral do sedaj za nabavo rešilnega avtomobila za meščko dolino, ki je tako oddaljena od bolnice in ima neugodne prevozne zvezne, 6253 dinarjev. Darovali so Din: Jeklarna Ravne 1500, Gozdna uprava na Ravnah 2000, Bratovska skladnica Lesje - Prevalje 1000, Rudarska zadruga Celje 1200, Maks Husar, Guštanji, 100, Albin Medveješek, rudar na Holmnu pri Prevaljah, 255 in Bratovska skladnica v Trbovljah 200 dinarjev.

— **Sejem v Škofji Loki.** Na dan sv. Jezuša, v sredo 17. t. m., se vrši v Škofji Loki prvi pomladni sejem, ki eden največih na Gorenjskem. Na ta sejem pripeljejo naši kmetje iz okolice v veliki mnogini razna mlada sadna drevesca, ki so znana radi dobre kvalitete tudi v tujini. Dobri se tudi semenski krompir v hribovski oves. Da bi kmetje prigrali v večjem številu svojo govejo živino, je odsek za povzdigo sejmov določil, da dobri vsak, kdor prizene živino na sejmu proda, pa dobi še deset dinarjev, ko prepiše v občinski pisarni živinski list.

— **Smrt tržaškega narodnjaka.** V Sv. Antu je premiril tamožni posnetnik Vekoslav Kodrič. Stal je v prvih vrvstah našega narodnega pokreta. Rodom je bil iz Bril pri Ribnici. N. v. m. p. — Pri Sv. Luciji je umrla ga Eliza Rakusček, rojena Jakil, učiteljica soprona.

— **Vsem članom SPD v vednosti!** Vse člane Slovenskega planinskega društva opozarjam, da je zadnji termin za vplačilo in poravnava članarine ter naročnine Planinskega Vestnika 10. april 1926. Kdor izmed starih članov ne poravnava članarine do našedene roke, se smatra, da je izstopil in bo moral pri eventualnem zopetnem pristopu plačati vpisino novo. — **Osrednji odbor.**

— **Zrtev degredacije.** V Trbovljah je včeraj zjutraj nenadoma zblaznil telefonist rudnika Radanović. Mož je bil poduradnik ter je bil povodom zadnje redukcije rudarjev degradiran v kategorijo delavcev. Nesrečne je se radi tega omražil um.

— **Zahvala.** Dramatični odsek vojnih invalidov v Ljubljani je vprizoril Udrženju vojnih invalidov in Zagorju dne 7. marca 1926. »Tit Grimes« v prid spomenika padlim Zagorjanov v svetovni vojni. Udrženje se zavhaljuje društvo »Sokol« za brezplačno odstopitev dvoran, dalje Glasbenemu društvu za poštovvalno sodelovanje ter sploh vsem udeležencem, ki so karkoli prispevali v plemeniti namen organizacije. — **Dobor.**

Štirje tečki so se zbrali in za vince so kvartali. Kaj bi šel se vam legat, »BUDDHA«, čaj je bil pagat! —

Iz Ljubljane

— **Iz Zgradbe Pošte Hranilnice.** Ta za Ljubljano tako kočljiva in važna zadeva se vedno ni definitivno urejena. Le toliko je skoraj gotovo, da je vodstvo Pošte Hranilnice končno vendar opustilo namero, da nakupi za ljubljansko podružnično stanovanjsko hišo Jadranovo - podunavske banke na Miklošičeve cesti. Ali je bil za to merodajan enodušen odpor vse naše javnosti, ali pa mnenje strokovnjakov, ki so omenjeno zgradbo presegli in izjavili, da je Postojoči hranilnicu Čekovni zavod docela nepravilna, je zdaj egalno. Glavno je, da je padel načrt v vodo. V zadnjem času so ljudje z bujno fantazijo razširili vest, da špekulira Pošta Hranilnica zdaj na palado Trboveljske družbe, ki da se misli preseliti v Beograd. Te govorice so gotovo neosnovane. Prvi Trboveljski sploh ne misli resno na preselejitev, drugič pa Pošta Hranilnica ni niti prav nič interesirana na tem, da kupi trboveljsko ali pa sploh kako privatno zgradbo. Momenti, ki so jo nagibali k nakupu zgori omenjene hiše, so bili prav posebne narave in za druge stavbe ne veljajo. Zato smo uverjeni, da bo že enkrat končno omahovanja in da bodo že v letoskih pomladih zapele prve lopte na stavbniški poleg Narodnega doma, kamor pride nova stavba Pošte Hranilnice.

— **Občinstvo ponovno opozarjam** na priljubljeno televadno akademijo Sokola I., ki se vrši v dveh oddelkih v nedeljo 14. tm. v veliki dvorani hotela Union. Popoldne ob 3. bo akademija sokolske mladine, zvečer ob 8. pa akademija članstva. Obakrat so na sporedni poleg televadnih nastopov tudi pevske in orkestralne točke. Vstopnina je k obema prreditvama zelo nizka.

— **Ij Bajtar.** Stavbena in kreditna zadruga r. z. o. z. ima nadaljevanje svojega II. rednega letnega občnega zборa v sredo 17. marca ob 20. uri v steklenem saloni kolodvorske restavracije v Ljubljani, glavnem kolodvor.

— **Ij Koncert v Sokolskem domu na VI.** Ču, ki ga priredi pevski zbor Narodnega železničarskega glasbenega društva Sloga iz Ljubljane v nedeljo dne 14. t. m. ob 8. zvečer, vzbuzbu na Viču in v soseščini veliko zanimalce. Prijateljem petja priporočamo, da si vstopnice prekrse pravčno v predprodaji v Sokolskem domu ali pa v trgovini Jelčniku v Rožni dolini.

— **Ij Šentpeterska ženska in moška prduževala CMD v Ljubljani** imata v četrtek 18. t. m. v restavraciji glavnega kolodvora ob 20. svoji redni letni občni zbor. Po zbranju koncert železničarskega društva »Sloga« na čas vseh Jožetov in Jožic. Prijatelji Žolske družbe dobrodošli. — **Odbora.** 305

— **Ljubljanski Sokol, Narodni dom, opozarjam svoje članstvo in naraščal, da se vrši v četrtek 11. t. m. ob 8. zvečer v društveni Citalnici ob prilici petletnici smrti dr. Ivana Oražna predavanje. Govori starosta br. B. Kaizeli.**

— **Ij Tovariši Jadranil!** V petek dne 12. marca ob 20. uri predaval v društveni Citalnici višji režiser g. prof. Josip Šest o tem: »Dramska umetnost. Vabimo tovariše in tovarische, da se predavanja polnoščivo udeleže.

— **Ij 15.000 Din je izgubil** okrog 4. popoštorec Alojzij Grebenc na Dolenjski cesti med mitnico in Opekarško cesto. Najdeliti denarja se ne napreša, da ga proti dobrni nagradi vrne nesrečnemu postrešku, stajajočemu na Krakovskem nasipu št. 4.

— **Ij Najnovejše blaze: Kristofor-Bučar!**

— **Čajanka** Ste že poskusili čajne »Globus-vanilijin sladkor. Poskusite, potem ne kupite več drugih znank! —

Iz Celja.

— **c Smrtna kosa.** Umrl je v sredo zjutraj po dolisi bolezni g. Valentijn Kodrun, državni podkovški moister v starosti 37. let. — Na Cerkvenem trgu je umrla zasebica gospa Ivana Petrović v starosti 64. let. N. v. m. p. !

— **c Občinski svet celjski nadaljuje** dnes občinsko sejo ob 5. t. m.

— **c Prosta stanovanja** zopet objavlja stanovanjsko sodišče v Celju. Reflekanti se morajo zglašiti do 16. marca popoldne v planinsko stanovanjsko sodišče.

— **c Praznovanje obrtniškega praznika** v Celju. Občeslovensko obrtno društvo v Celju praznuje na Jožefovo 19. marca obrtniški praznik. Spored praznika je sleden: Ob 8. uri zjutraj slovenska sv. maša v farmi cerkvi, po maši slavnostno zborovanje v Narodnem domu, kjer govori o pomenu obrtniškega praznika g. dr. Fran Windisch, ravnatelj Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani. Od 11. do 12. ure je promenadni koncert pred kolodvorom. Popoldne ob pol 2. odhod z vlakom v Laško, kjer se sestane celjsko in laško obrtništvo v skupni skupni list.

— **c Smrtna kosa.** Umrl je v sredo zjutraj po dolisi bolezni g. Valentijn Kodrun, državni podkovški moister v starosti 37. let. — Na Cerkvenem trgu je umrla zasebica gospa Ivana Petrović v starosti 64. let. N. v. m. p. !

— **c Občinski svet celjski nadaljuje** dnes občinsko sejo ob 5. t. m.

— **c Prosta stanovanja** zopet objavlja stanovanjsko sodišče v Celju. Reflekanti se morajo zglašiti do 16. marca popoldne v planinsko stanovanjsko sodišče.

— **c Praznovanje obrtniškega praznika** v Celju. Občeslovensko obrtno društvo v Celju praznuje na Jožefovo 19. marca obrtniški praznik. Spored praznika je sleden: Ob 8. uri zjutraj slovenska sv. maša v farmi cerkvi, po maši slavnostno zborovanje v Narodnem domu, kjer govori o pomenu obrtniškega praznika g. dr. Fran Windisch, ravnatelj Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani. Od 11. do 12. ure je promenadni koncert pred kolodvorom. Popoldne ob pol 2. odhod z vlakom v Laško, kjer se sestane celjsko in laško obrtništvo v skupni skupni list.

— **c Smrtna kosa.** Umrl je v sredo zjutraj po dolisi bolezni g. Valentijn Kodrun, državni podkovški moister v starosti 37. let. — Na Cerkvenem trgu je umrla zasebica gospa Ivana Petrović v starosti 64. let. N. v. m. p. !

— **c Občinski svet celjski nadaljuje** dnes občinsko sejo ob 5. t. m.

— **c Prosta stanovanja** zopet objavlja stanovanjsko sodišče v Celju. Reflekanti se morajo zglašiti do 16. marca popoldne v planinsko stanovanjsko sodišče.

— **c Smrtna kosa.** Umrl je v sredo zjutraj po dolisi bolezni g. Valentijn Kodrun, državni podkovški moister v starosti 37. let. — Na Cerkvenem trgu je umrla zasebica gospa Ivana Petrović v starosti 64. let. N. v. m. p. !

— **c Občinski svet celjski nadaljuje** dnes občinsko sejo ob 5. t. m.

— **c Prosta stanovanja</**

Gospodarstvo

Žitni try

(Tedenško poročilo novosadske blagovne borze.)

Pod vplivom padanja cen in panike na ameriških borzah je položaj na našem žitnem trgu od dne do dne labilnejši. Cene padajo, kupcev je vedno manj. Najbolj so padle pretekli teden cene pšenice. Svetovne zaloge so namreč mnogo večje, kakor se je prvotno mislilo. Naša pšenica, ki jo lahko izvažamo samo preko Braille, je na tamoznjem trgu brez kupcev. Cene so padle v Braili zoper za 8 do 10 št. Izgledi trgovine s koruso so še slabši. Terminsko blago v inozemstvu sploh nima odjemalcev, kvaliteta naše koruze je tako, da bo šele v drugi polovici maja in v juniju sposobna za daljše transportne po morju. Novosadska borza je imela pretekli eden samo 95 vagonov premeta.

Pšenice je bilo prodano 43 vagonov bačke in banatske. Bačka je padla od 285 na 275, lažje blago se je prodajalo po 270. Banatska pariteta Senta je padla od 280 na 270, koncem tedna ponudba velika, kupcev malo. Kupovali so večinoma domači mlini iz Slovenije. Braila je padla od 224 na 217 šilingov, brez kupcev, srbskansko blago od 117 na 105 do 107 tudi brez kupcev.

Koruze je bilo prodano samo 32 vagonov. Stara bačka ponudba 135 še vedno brez kupcev. Suha sremška je notirala 150. Bačko prompt blago ponudba 110, povpraševanje 105, sremška začetkom tedna 112.50, koncem 110 brez povpraševanja. Srob je plačeval začetkom tedna po 85, koncem pa samo po 83. Vagonovo blago za marc je notiralo v Sremu 111 do 112.50, za maj je padlo od 130 na 125. Blago na Tisi in Donavsi ves teden brez prometa. Z inozemstvom je bil promet minimalen.

Moke je bilo prodano 4 vagona, 0 - baza po 455, koncem tedna 450, ponudba brez povpraševanja, št. 6 ponudba 250 brez povpraševanja. Otorbi 11 vagonov od 110-107.50, terminsko blago brez povpraševanja po 105. Oves 2 vagona sremški po 178 paritet. Beograd brez povpraševanja. Fižol 2 vagona bački po 140-150 brez povpraševanja.

Na inozemskih tržiščih cene pšenice in koruze neprestano padajo. V Chicagu je notirala pšenica koncem lanskega leta 190, za maj 179, dočim notira zdaj za maj 159, za julij pa 140 centov.

* *

— Poštna hranilnica v Ljubljani. Promet Poštne hranilnice je znašal v februarju 2.854,120.934.12 Din, od tega brez gotovine 1.268.121.025.93 Din ali 44,43%. Vplačil je bilo 412.497. Izplačil pa 156.232. Novo otvorenih računov je bilo v Beogradu 52, saldiranih 5, v Sarajevu 18, saldiranih 15, v Ljubljani 34, saldiranih 20 in v Zagrebu 46, saldiranih 18. Vloge so znatale 28. feb., v Beogradu 50.755.601.46, v Sarajevu 68.976.627.75, v Ljubljani 68 milijonov 324.072.07, v Zagrebu 86.873.509.12, skupaj 274.929.810.40 Din.

— Državna tržšarina. Po podatkih generalne direkcije posrednih davkov je znašala državna tržšarina v januarju 1925 67.818.664.41, v januarju 1926 pa 67 milijonov 769.228.39 Din. Od aprila 1925 do konca januarja 1926 je bilo predvidenih v proračunu 501.666.666.60 Din, v resnic pa je bilo država 658.971.850.52 Din ali 157.305.183.92 več, kakor je pričakovala. Za januar 1926 je bilo predvidenih v proračunu 50.166.666.60 Din, vplačanih pa 67.769.228.39 ali 17.602.561.73 več, kakor določa postavka v proračunu.

— Brezglasnost zagrebške železniške direkcije. Trgovcev nam piše: Zagrebška žel. direkcija je onemogočila obreženje kraljev Dalmacije izvoz rib po drugih mestih Jugoslavije s tem, da je zabranila prevezem zabojev z ribami v ledu, dočim vse druge direkcije to dovoljujejo in po celem svetu nikomu se ni prislo na misel, da bi bil prepovedal brzozveni transport rib z ledom. Samo zagrebška direkcija to zbranjuje in dela s tem dalmatinškim kraljem veliko škodo, ker jim onemogača ribijo trgovino z zaledjem. Dalmatinčci so tako primorani poslužiti ribe v Trst in Reku, od koder jih potem Jugoslavija zoper kupuje za drag denar, ki ostaja večinoma v tuji rokah. Redno pošiljanje rib brez ledu je nemogoče. Iz Trsta gredo rabe v ledu brez vsakih ovir z brzozveni na vse kraje (Dunaj, Budimpešta, Praga, Berlin, München itd.), doma pa delajo tako ovire. Merodajni krogci naj vendar malo premislijo, ko izdajo naredbe, da ne oškodujejo po nebotrebniem našega gospodarstva.

— Najnoveljsa številka «Bankarstvo» je pravkar izšla (za marec) in priča med drugimi te-te sestavite: Lj. St. Kosier: Kreditne potrebe naših gradova, prof. dr. Bažik: Teorija novca Slavka Šećerova; minister Nikola Uzunović: Naš državni budžet za 1926/1927; Dušan Uzejac: Krediti i poslovni mentalitet našeg svijeta; Josip Selak: slov i sanacija našo industrije; dr. Fröhlich: Pitanje komunalnih kredita; dr. V. D. Gjorgjević: Preduslov za sanaciju i progres industrije; dr. Gustav Gregorin: Mogočnost stabilizacije dinarja potom dvojne valute. Poleg te vsebine ima številka nekoliko prav markantnih portretov, tri karikature in bogato kraljico. «Bankarstvo», danes naša najbolj reprezentativna gospodarska revija, izhaja vsak mesec in stane na leto 250 Din. Upravnštvo je v Zagrebu, Marovska ul. 30.

— g Place v Ameriki. Marsikso je zanimalo, kako so plačani delavci v Ameriki. Največ zaslužijo delavci avtomobilne in avijacijske industrije, ki imajo povprečno 28 do 40 dolarjev na teden ali 4-6 dolarjev na dan. V Naši valuti znaša to 200-300 dinarjev. Toda življenje v New Yorku je za 50 do 60 odstotkov dražje, kakor pri nas. Tedenski zaslužek stavcev znaša 26-35, delavcev papirne industrije 24-30, mizarjev 24-30, zidarjev 24-29, krojačev 20-27, zlatarjev 30-34, pekovi in slastičarjev 18 do 24, strojarjev 20-29, šivil 12-18 dolarjev. Nižji pisarniški uslužbeni zaslužijo mesečno 120-160 dolarjev (6000-8000 Din). Povprečne plače višjih kvalificiranih uradnikov znašajo 300-360 dolarjev ali 15 do 18.000 Din.

— Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 20. marca t. l. ponudbe za dobavo 100 m² ploščov za podeželje 23. marca t. l. za dobavo 1000 kg kamne soli; do 26. marca t. l. pa za pavšalno popravilo in. pisalnih strojev za območje direkcije državnih železnic Ljubljana. Pogoj je na vpogled pri ekonomskem odelenju te direkcije. — Vrste se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 12. marca t. l. pri Stalni vojni bolnici v Ljubljani glede dobave živil (teleče meso, mleko, žemlje, visno) za čas od 1. aprila do konca junija 1926; dne 15. marca t. l. tudi glede dobave živil (svinjska mast, pšenična moka, suhe olive, riž, pšenični zdrob, fižol, ješprenjček, makaroni, kristalni sladkor, pražena kava, vinski kis). — Podrobnosti v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Podpirajte podporno društvo slepih

To in ono

Viček krveskrustva

V Berlinu so te dni razkrili neverjetno zabolodo nenormalne rodbine. V nekem predmetju živi vrtnar, ki je danes star 68 let. Poročil se je pred dobrimi 40 leti in živel baje sprva srečno. Ko je njegova edina hčerka dorasla, pa jo je oče posilil in jo potem ponovno zlorabil. Razmerje je rodilo posledice in hčerka je dobila punčko, ki je bila ob enem njenih hčerki in njena sestra, očetu pa obenem hčerki in vnučkinja.

A starcu to se ni bilo dovoli. Ko se je klub teorijam znanstvenikov razvila vnučkinja v krepko. Lepo dekle, se je takrat že preko 60 let stari blednec lotil tudi ne in jo res prisilil, da mu je bila pokorna. Tudi ta je dobila deklenco, ki še živi. Njene rodbinske odnose naj si izračunajo čitatelji sami.

Samo v velemestu, kjer se ljude ne brigajo drug za drugega, je mogoče, da ostane tako življenje cela desetletje prikrito. In ostalo bi najbrž še naprej, ako se ne bi rodbina sporekla med seboj in to radi — denaria. Stari vrtnar je bil sicer še krepak, je vse eno nadreil poropok. V tej je bil bolj radoden napram svojima mlašima hčerkama, torej naprav svoji vnučkinji in vnučkinji, kakor pa napram starejši, že nad 40 let starejši hčerki. Ta se je zato razsrdila in je policiji ovadila strahote in odnošaje v rodbini.

Tako je prišel škandal na dan, ko je prišel na vrtnarjevo stanovanje dekret, da bi starca arretrial, ie ta skočil skozi okno v mimotekočo reko, kjer je utonil. Preiskava se sedaj nadaljuje proti obema starejšim hčerkama, oz. proti vrtnarjevi hčerki in vnučkinji.

Pomladne plašče
dežne plašče, najmoderneje in po vzoru h najkrasnejše oblike je izgroti v za pomladne sejso tvrdka Drago Schwab, Ljubljana.

V fini Izvršiti in nizki ceni nima konkurenco.

Učenjakova oporoka

Na Dunaju je umrl te dni slovenski zdravnik in profesor dr. Friderich Dimmer, šef II. očesne klinike dunajske univerze. Pokojnik je bil poprej dolga leta profesor tudi na graski univerzi, tako da ga poznačajo tudi mnogi slovenski zdravniki, ki so študirali v Gradišču ali na Dunaju. Na glasu je bil kot strog izpravevalec pri medicinskih rigorozih, vendar pa obenem kot objektiven in stvaren. Veljal pa je pri tem za enega najboljših medicinskih pedagogov. Z vso dušo je viseval na univerzi in na svojih slušateljih, ki jim je bil vedno tudi očetovski prijatelj.

To svojo ljubezen do znanosti, univerze in slušateljev je pokazal tudi v svoji oporoki. Premoženja ni imel, da bi ga bil mogel zapustiti v to svrhu, zato pa je zapustil univerzi svoje telo, češ naj se študentje na njem uče. Klub velikemu romanjanju trupel za sečanje pa so se sa Bdimmerjevi učenci z vso odločnostjo uprli, da bi eksperimentirali na mrtvem truplu svojega prijubljenega učitelja. Profesorjevi ostanki bi bili torej vseeno pokopani, tu pa je nastopila profesorjeva vdova, ki je bila tako enega duha s pokojnikom, da je v polni meri umevala njenega.

Za vse to premoženje, ki ga je nemški cesar Viljem naložil v vrednostnih papirjih, je imenoval posebno upravo, ki ga je opozarjala na prilike kurznega ali borznega dobička. Sam se naravnov ni razumel na borzne kupuje in bi svoje premoženje pognal v zrak. V svojem prostem času se je raje temeljitev bavil z ženskami, katerim je bil prav veliki prijatelj.

Značilno je za cesarja Viljema, da je inozemstvo vrednostne papirje obdržal tekom cele vojne in da jih ni vrgel

govor zadnjo voljo. Vztrajala je na tem, da se oporoka izvrši. Tako za prof. Dimerje ne bo nikakoga pogreba in tudi njegovi zemski ostanki bodo posvečeni znanosti, kakor ji je bilo posvečeno vse profesorjevo življenje.

Zelo važen problem

Neko amerikansko vseučilišče je dobil nalog, da reši vprašanje moškega in ženskega okusa. Med profesorji se je namreč vnel preprič, ki so ga rešili na ta način, da so razpisali javen referendum celokupnega dijaštva. Prva skupina starejših profesorjev je trdila, da imajo moški boljši okus pri nakupu raznih stvari, druga skupina, večinoma obstoječa iz mlajših profesorjev, pa je trdila, da imajo vsekakor ženski mnogo srečnejšo roko in boljši okus. Prebivalstvo tega univerzitetnega mesta je splošno privokovalo, da bo zmagala skupina, ki zagovarja ženski okus. Prišlo pa je drugače. Referendum se je v ogromni večini odločil za moški okus.

Moški kaže mnogo boljši okus pri izberi pohištva in stekla, žene imajo boljši okus pri izberi perila, tanet in ročnih del. Povprečna žena nimata pojma o dobrih vinih in sokih, tudi pri izberi se stavljenih predmetov prvači mož pred zeleno. Nadalje obstaja gotova razlika v letih med okusom moža in žene. Mlada devojka izbira iglo, prstan ali uro, ako želi obdarovati prijatelja. Žena 40 let daruje praktične stvari, žena 50 let izbira dragocene predmete, žena 60 let pa izbere predmete, ki obdržijo trajno vrednost. Življenje jo je namreč že izpamevalo in pozna minljivost darov. Mladični 20 let daruje običajno dragocene predmete, če ima pare v žepu. S 30 leti počlanja pipe in razkošne predmete, s 40 leti kupuje knjige, s 50 leti pa postaja štedljiv in poklanja manjvre darove. S 60 leti ljubi koristne darove, s 70 let pa se vrača k darovom mladosti.

Patriotizem nemškega cesarja Viljema

Znano je, da je bivši nemški cesar Viljem II. zelo skoparil in da si je tekom vladanja nagrabil velikansko premoženje. Pred vojno se spadal med najbogatejše potestate sveta. Bivši cesar Viljem pa ni bil samo skupuh prve vrste, nego tudi špekulant, ki je igral na borzi. Radi tega je s posebnim velikim nakupoval vse vrste vrednostnih papirjev. Pri nakupovanju se je ravnal samo po principu rentabilnosti in koristnosti, dočim se prav nič ni oziiral na patriotične motive. Nakupoval je vrednostne papirje angleške vojne industrije, pa vrednostne papirje francoskih podjetij in celo vrednostne papirje ruskih železnic, ki so se zidale kot strateške železnice s francoskim kapitalom proti Nemčiji.

Za vse to premoženje, ki ga je nemški cesar Viljem naložil v vrednostnih papirjih, je imenoval posebno upravo, ki ga je opozarjala na prilike kurznega ali borznega dobička. Sam se naravnov ni razumel na borzne kupuje in bi svoje premoženje pognal v zrak. V svojem prostem času se je raje temeljitev bavil z ženskami, katerim je bil prav veliki prijatelj.

Značilno je za cesarja Viljema, da je inozemstvo vrednostne papirje obdržal tekom cele vojne in da jih ni vrgel

stran, ko je nemški narod krvavel na bojnih poljahnah za svojo »patriotično nemško dinastijo«.

Najlepša pa je ta, da dolž seda cesar Viljem v svojih memoarjih demokratično uvedo in demokratizem »korupcijo« in »mamonizma« in da hvali stare, dobre čase. Verjamemo, ti časi so bili zanj res dobr!

Martirij sv. Sebastijana

Kakov znano je D'Annunzio napisal v francoskem jeziku drama »Le martyre de saint Sébastien«. Delo je vzbudilo svoj čas veliko senzacijo v francoskih literarnih krogih, ker je napisano z veliko umetnško intencijo in s popolnim obvladnjenjem francoske poezije. K delu je napisal najslavnejši francoski skladatelj Debussy velike simfonije odstavke in glasbene slatke. Prva vprizoritev tega martirija se je vršila v Parizu na gledališču Chatellet leta 1911. Leta 1922, in 1923, je pariski opera delo dvakrat ponovila. Glavna vloga je igrala francoska igralka Ida Rubinstein. Vloga sv. Sebastiana zatehta tudi dobro plesalko.

Po dolgih letih so sedaj D'Annunzijev misterij vprizorili tudi na milanskem Scali. Glasbo je naštudiral in dirigiral Toscanini, glavno vlogo Sebastiana je igrala Ida Rubinstein, ki jo je D'Annunzij imenuje »la purissima (najčiste)«. Bizarre scenerije in kostume je naslikal znani ruski scenograf Leon Bakst. Milanski vprizorit je prisostvoval avtor, ki je zapustil svojo tretjeredniško celico ob Gardskem jezeru in se povajjal v Scali v uniformi letalskega generala.

Delo predstavlja misterij sv. Sebastijana, njegovo izpreobrnitev, ples na žerjavici, njegovo opravilo pred cesarjem in končno njegovo usmritev s puščami. Delo je doseglo kljub vprizoritvi v francoskem izvirniku velik uspeh.

Misterij sv. Sebastijana se nahaja, kakor ostala D'Annunzijeva dela na indeksu. Medtem ko so v milanskem Scali predstavljali sv. Sebastijana, se je vršila v bližnji cerkvi zadostnila božja služba. Listi trde, da je bila cerkev prazna, dočim je bilo gledališče nabito polno.

Vi se vse vrata!

če ne verjamete, da ed